

Előfizetési feltételek:

Belföldre, Jugoszláviába,
Lengyelországra és Ausztriába
Egy évre
Hat hónap
Három hónap
Magyarország-Francaország
Egyéb külföldre

TELEFON 98

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A hirdetések használatát a pozsonyi
postafelügyelet engedélyezte
25448 III.-1925. szám alatt
Felvevő postahivatal: LÉVA

Ára:

Hirdetések: Díjszabás szerint. Gyakori
hirdetők és a velünk összeköttetésben
levő hirdető irodák árendájában
részeseülnek

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendő
Kéziratok vissza nem adandók
Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

Megjelenik: Minden vasárnap reggel
Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat
a kiadóhivatalba kérjük utasítani
A lap kiadója: NYITRAI ÉS TÁRSA

Léva felszabadulási örömmünnepe

A hetek óta tartó nagy izgalmak most már örömmámorba fulladtak. A magyar álmok színei tündökölnék az utcákon és mászírú beszéd hangját terjeszti az őszi szellő. A lehajtott magyar fejek büszkén felemelkednek: most már igazán magyarok vagyunk. Magyar felettünk az ég, magyar a levegő amit beszívunk és magyar a melegengető nap, amely az eddig didergő szlovákiai magyarokra ráütött! Magyar most már egész Léva!

Nincs most terünk arra, hogy a hosszú várakozás minden izalmát feltárjuk, a Bars olvasói ezt úgy is érezték. — Nem magyarázunk, nem kommentálunk most, csak hirtelen gyorsasággal egy kis fotográfiát adunk a magyarok bevonulásáról, hogy

vártuk a magyar feltámadást?

Amidőn a magyar hadsereg parancsnoka, Makay tábornok megkezdte a jelentést arról, hogy az elővéd végrehajtotta a feladatát, megszállta a bécsi tárgyalások által kijelölt lévavidéki határt, elrendelte a hadsereg bevonulását Lévára.

A magyar hadsereg bevonulása azért később, mert a cseh csapatok nagyon lassan mozogtak, szinte tolták magukat az előnyomuló magyar hadsereggel és mesterségesen késztetett természeti akadályokkal nehezítették meg a magyar csapat előnyomulását.

Szebesta alezredes — nem felejthetjük el a nevét — nagyon szigoruan kezelte a magyarokat, nem volt megengedve a fogadtatás előkészítése és ami történt ervevonatkozóan, az is csak a legnagyobb titokban történhetett az utolsó órákban.

Léva magyarsága hagyományos vendégszeretettel fogadta a magyar hadsereget, amiről a hadsereg parancsnoka is elismeréssel emlékezett meg.

Kora reggeltől erős járőrég volt a lévai utcákon, felfokozott és izgalmas lelki hangulatban várta Léva magyarsága a magyar hadsereg bevonulását. A Magyar Nemzeti Tanács intéző bizottsága egész délelőtt a városházán leste a történelmi pillanatot, a magyar parlamentőr bevonulását. Időközben a városbírói teremben elhelyezték a magyar kormányzó arcképét, nemzetiszínű és a város színeit mutató szallagokkal övezve. Közben behozták a Bars nemzetiszínű kerettel ellátott számát, amely most már cenzuramentesen jelent meg, de napokig dugdosták az elkobzás elől.

A nemzeti tanács tagjai gyakran tekingettek ki az ünnepi hangulatban uszó városra, ahol mindenki ünnepi ruhában járt, az üzletek zárva voltak, az egész város a magyar husvétot, a magyar feltámadást várta.

Mivel a csehszlovák katonai parancsnokság minden ünnepi készülődést elnyomolt, így a város egyáltalán nem mutatott mozgalmas képet.

Am titokban, amit csak lehetett, a Nemzeti Tanács mindent elkészített a bevonuló magyar katonaság méltó fogadására és megvendégelésére. Léva magyarsága igazán szépen kitett magáért és régi híréhez méltó vendégszeretettel fogadta honvédeinket.

11 óra után egy fehér zászlóval jelzett autó futott végig a főuton. A városházáról figyelték az utcát, de mivel a bási partról befutó kocsiból a városházáról csak a cseh tisztet fedezhették fel, így nem is tulajdonítottak jelentőséget neki és csak később fedezték fel, hogy valóban a magyar parlamentőr ült rajta, amidőn a járási hivatal előtt leszállt a kocsirol és a sétáló észrevették a magyar tisztet.

A Magyar Nemzeti tanács vezető bizottsága ebben állapodott meg, hogy délután fél egy órakor a városházán jön össze, de ezt a tervét nem vihette keresztül, mert ebben az időben a cseh hadsereg utóvédei cirkáltak a városban. Először egy tank tiszter is végigfutott a Teleyk utcán és alig, hogy a cseh tank elhagyta a Teleyk utcát, 4—5 perc múlva már feltűnt a magyar honvédség elővédeje.

A bevonulás.

A csendőrség és a katonai járőrég gyaklog és kerékpáron az utolsó percig cirkált a főutakon és nem engedte meg az utcán való járást. Amint a cseh tank elvonult a Teleyk utcából, felhangzott a harsány éjjen riadalom, jön a magyar hadsereg!

Valóban a magyar kir. honvédség elővédeje vonult be Vámosiadány felől, friss vidámsággal, felvirágozott sapkákkal, a nép üdvívalgásának kíséretében.

Az elővéddel érkezett vitéz Berkó István ezredes, az ismert katonai szakiró, aki, mint fiatal tiszt Léván szolgált és családi kapcsolatok fűzik Lévához. Csakhamar körülfigyelték az ismerősök és melegen köszöntötték.

A közönség csakhamar felborította a Nemzeti Tanács fogadási tervét, mert olyan óriási tömeg jelent meg a városháza előtt már ebben az időben, amelyre a rendezőség nem számított.

A Sıklós alatt.

Amíg az elővéd beérkezett a városba és az előre beküldött magyar katonaság megszállta a várakosság pontokat, a főhaderő a Sıklós alatt várakozott az uton.

Szinte csodamódjára vilantak fel mindenfelé a magyar nemzeti színek és a lobogók s a nép ezrei csoportosultak az utcán.

Léva határán.

A Magyar Nemzeti Tanács a magyar királyi honvédség üdvözlésére küldöttséget küldött ki a város határába. Dr. Kmoskó Béla, a Magyar Nemzeti Tanács lévai elnöke, Boros Béla városbíró, Koperniczky Kornél, Nagy Gyula, Prechár István és Hulley János

tanácsstagok és Kucsera Andor városi tisztviselő autókön utaztak ki a magyar hadsereg üdvözlésére, az ólévai utra.

Vitéz Makay József tábornok, a Léva-vidékére érkező hadsereg parancsnoka nagyon barátságosan fogadta a küldöttséget, amelynek nevében

Boros Béla

városbíró a következőket mondotta:

Dobó István városának törhetetlen magyarságu népe nevében túlradó szeretettel köszöntöm vitéz hadseregünket. Nem kenyeret és sőt hoz a város vezetősége a diadalmas hadsereg elé, de kongó harangokkal, lobogó fényoszlopokkal, virágdísszal és örömtűzzel összedobbanó szívünk szent lelkesedésével köszöntjük felszabadító testvéreinket. Két évtized alatt a gyermekből ifju, az ifjuból férfi a férfiból aggyastán lesz, de Léva lakosságának szelleme mitsem változott, rendíthetetlenül magyar volt és magyar maradt, mely épp úgy dacol tudott a cseh uralommal mint egykor a törökkel és a labancokkal. És amidőn ma ismét visszatérhetünk az Anyország kebelébe, már is készen állunk új feladatunkra: Erős, elszánt vőgvára leszünk a küzdő, még új nagy feladatok előtt álló magyarságnak. Isten éltesse dicső hadseregünket és annak fővezérét vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó urat! Éljen a magyar kormány és a legnagyobbodott Magyarország! Majd

dr. Kmoskó Béla,

a lévai Magyar Nemzeti Tanács elnöke meleg szavakkal köszöntötte a magyar hadsereget és annak parancsnokát, Vitéz Makay József tábornokot és lélekbe merülő szavakkal festette le a lévai magyarság nagy örömét a felszabadulás alkalmából.

Három óra után megkezdődött a magyar hadsereg bevonulása Lévára. Határtalan lelkesedés és üdvívalgás fogadta a pirosposztagás képű magyar honvédeket, akiket a nők elaraszították virággal.

Az őszinte szeretetnek és magyar testvéri érzésnek különféle megnyilatkozása mélyen meghatotta a magyar hadsereg tagjait. A figyelem és szeretet jelei annak az őszinte magyar testvéri érzésnek a szellemében történtek, amit az Egyesült Magyar Párt husz éven keresztül itt ápolat az anyaországtól elszakított testvérek lelkében.

Amidőn a Magyar Nemzeti Tanácsnak a magyar hadsereg elé a város határában történő üdvözlésére kiküldött tagjai autókön bevonultak a városba, már folyamatosan volt a rendezésnek az a munkája, amit a Nemzeti Tanács titokban megindított. A csendőrség elszedhette az utcán az üzletekből kijövő magyar nőktől a zászlóanyagot, még azoktól a szegény lévai magyar családoktól is, akik ezt a nemzeti áldozatot olyan súlyos anyaggal (Folytatás a 3. oldalon)

FÜZESGYARMATI HŐSI HALOTTAINAK

A végvonagló cseh uralom utolsó napjai vérellöntözték meg a garammenti magyar síkságot. Amint az előző számunkban már pár sorban jelentettük azt a szomorú eseményt, hogy Hont-Füzesgyarmaton négy derék, jó magyar embert a cseh katonák f. hó 6-án este agyonlőttek. A csehek dicstelen husz éves uralma ezzel a véres tettel még nagyobb gyűlöletet és elkeseredést hagyott maga után. A cseh szoldateszka utolsó napjai csak fokozták a magyarság sikeresedését. Husz évvel ezelőtt, amikor a mieink egy vesztett és igazán súlyos áldozatokat követelő háború után kénytelenek voltak elhagyni az ősi földet, — mindent itt hagyták, az összes hivatalok, iskolák felszereléseit és berendezéseit is, nem is beszéve a kórházakról. Pedig a magyarság kétségbeesése akkor sokkal nagyobb volt, mint a cseheké most, mert ők az édes, ezeréves szülőföldjüket vesztették el és drága otthonaikat kellett itt hagyniok. A magyar azonban mindig s mindenkor, még a szerencsétlenségében is úr és lovagias volt. A csehek ezzel szemben nem a hazájukat vesztették el, hanem csak azt adták vissza, ami soha sem volt az övéké. Most, hogy ki kellett innát takarodniok, mindenhez hozzászólhattak, mindent leszereltek és amit lehetett, mindent magukkal vittek. Szégyenpir önti el az ember arcát, amikor a hivatalokban, iskolákban, kaszárnyákban véghezvitte rombolásokat látja. A kórházban a betegek alól még az ágyakat is kiszédték és az orvosi műszereket elvitték. De nemcsak a közvagyonokhoz nyúltak hozzá, de a magántulajdonát sem kímélték. Ebből származott a fájdalmas füzesgyarmati eset is. A cseh katonák az éjszaka leple alatt fegyveresen a füzesgyarmati szőlőhegyekre mentek, ahol a pincéket akarták feltörni és a borokat elvinni. A hegyőr jelentésére a gazdák kimentek a hegyre és a boraik védelmére keltek. A verkedés hírére a cseh járőr is a helyszíni sietett, ahol egy cseh hadnagy parancsára

minden felszólítás és indok nélkül kétszer lövett az ártatlan gazdákra, ahelyett, hogy a rabolni akaró cseh katonákat tartóztatta volna le. A sortűzeknek négy halálos áldozata volt a gazdáink közül. Ezek a következők: Nyírő István, Döme Dező, Uia Lajos és Ciner Sándor. A csehek azután a gazdák közül tíz embert, név szerint Doba András, Parezslényi Jónás, Balla Sándor, Bori István, Paszáter József, Harangzó Gyula, Pomozi István. Pomozi Árpád, Uia József, Uia Árpád — letartóztattak, majd a kihallgatásuk után a zselizi járásbírósnak adták át őket. Itt az az Egyesült Magyar Párt nevében Dr. Kersék János, Dr. Korpás László és Hámornik János közbeléptek érdekükben, közbejárásukra a büntetőbíró azonnal kihallgatta és szabadlábra helyezte őket. Mivel azonban félt volt, hogyha ténylegesen szabadon engedik őket, a bosszúért lihegő katonaság ismét elfogja a letartóztatottakat s esetleg komolyabb bajuk is lehet, úgy határoztak tehát, hogy mindaddig a zselizi járásbíró fogházában őrizetben maradnak, míg a magyar csapatok Zselizre nem érnek. Tényleg így is történt. A kiszabadultakat úgy Zselizen, mint Hontfüzesgyarmaton nagy szeretettel fogadta a magyar közönség. Es a való tényállás. Ezzel szemben a cseh katonai hatóság jegyzőkönyvébe úgy állítja be a dolgot, hogy szokatlanul néhány katonát a magyar gazdák kihívtak a szőlőjükhöz. Az otthonmaradtak észrevették, hogy néhány gazda botokkal és vasvillákkal felfegyverkezve utánuk ment. Rosszat sejtettek és jelentették ezt a parancsnokuknak, egy hadnagynak, aki 10 tagú járőrével azonnal kirovult. Amikor a járőr a szőlőhegyre ért, a felfejlődött gazdáktól tüzet kapott, amire a járőr sortűzzel válaszolt. A gazdák ismételt lövéseire a járőr megismételte a sortűzet. Erre a gazdák szétszaladtak. A helyszínen három halott maradt a gazdák közül. Egy eltűnt. Később ezt is megtalálták holtan. A felkelet

közül 10-et elfogtak és kihallgatásuk után beszéltették őket Zselizre. Megjegyzésünk az, hogyha tényleg így történt volna az eset, ahogy azt a cseh katonai hatóság beállítja, akkor igen szomorú vége lett volna. Hiszen státárium volt Füzesgyarmaton is és ha a lakosság a csehek megátáradta volna, akkor a csehek az elfogottakat nem adták volna át a polgári hatóságoknak, de ismerve a cseh sovánizta bosszút, minden bizonnyal rövid úton a cseh hadbírószág végzett volna az elfogottakkal is. A cseh erőszak érezte, hogy ő a hibás s így az ügyet egyszerűen áterrelte a polgári hatósághoz. — Négy frissen hantolt sír domborult a hontfüzesgyarmati temetőben. Ez eltiport magyar szabadság harcosai voltak ők is. Hősök, a mi hőseink. Eméltük legyen áldott és őrizze meg méltóan az itt élő magyarság.

Kulturánk élettartalma. A könyvnyomdászok szaklapja írja: Dr. Frank Mac Vey, a kentucky-i egyetem rektora rövid életű jószól a 20-ik század kulturájának. Szellemi vívmányainkra azonban szerinte nem azért vár ez a sors, mintha azok nem állnának a kellő színvonalon. A tudós rektor ugyanis alopis vizsgálat alá vette papírajtaink, nyomdavezéseink és tintáink minőségét és arra a vizsgálaton eredményre jutott, hogy történelmünk és kulturánk tartós megőrzéséről szó sem lehet. Sokmányaiknak, könyveinknek, különösen pedig újságaink és folyóiratainknak renkiült rövid az életteje. Dr. Frank Mac Vey ezt mondja: „Feljegyzéseink gyorsan el fognak mosódni. Ha unokáink a 2000 ik esztendőben okmányok alapján akarják tanu manyozni az 1910 utáni esztendőket, nem fognak már találni ezekben az időkből való írott feljegyzéseket. Korunk okmányainak konzerválására nagyobb gondot kell fordítanunk, ha azt akarjuk, hogy a jövő oknyomozó történelmírőja számára hiteles adatok álljanak rendelkezésre annak bizonyosságai, hogy nem hiába állunk. Művészeink festményeire is rövid élet vár. Festéseink nem a legjobbak, vízszíneik pedig nem tartósak. A régi mesterek festményeinek üdesége még most, évszázadok után is gyönyörködötnek benünket.” — Lehet, hogy tudósunk válekedése túlságosan pesszimizistiku, de bizonyos, hogy van benne megzivilendő igazság.

Gyufi bácsi Irta: Fenyves Mária

Az ucca képe most is olyan volt, mint máskor. Kertes házak álltak glédába a két oldalán; idetelepedett nyugdíjasok, a város kültekének új lakói és az őslakosok közül azoké, kiknek vagy a zsebe nem bírta meg a belső építkezés sulyosabb teherfételt, vagy pedig alkalmas telek hiányában ott épített házat, ahol lehetett. Így aztán társadalmi állásra és nemzetiségre nézve nagyon vegyesen alakult a tulajdonosok tábora.

Ha megtörtént, hogy a pékné kótlósa, unva az udvar örökös egyhanguságát, kirepült az uccára s véletlenül hasonló eredményképpen szembe találta magát Hammer ur sárga fokszíjával, — lett ebből olyan zenebona, hogy a közel és távolabbi szomszédoknak aznap volt miről beszélniök. Mert békebíró, az mindig akadt s lévén a tárgyalagosság nem mindenkinek erős oldala, az igazság mindig a többség felén győzött...

Az eset utóhangjai aztán zárt kapu és csukott ablak mögött Hammer ur konyhájában játszódtak le. Ugyanis Borka néni, egy személyben szakácsnő, szobalány és mindenes, — a sok szaladgálástól vörösré gyult ábrázattal — látva az erkölcsi fenyték hiabavalóságát, — tettekkel próbálta meggyőzni a lapuló, kis állatot. Mira szorult, de könnyen tultett Borka néni ötven és jó néhány éves lábain. Egy óvatatlan pillanatban kiszökött a

konyhaajtón s mint a nyíl rohant a fákamra egyik legtválőbb zugába. Ebben a biztos felzetekben filozófushoz illő nyugalommal várta a vihar elmulását, tudva azt, — hogy a harag első hullámai micsoda veszélyt jelenthének számára. Jól számított, mert mikor későbbben elömerészkedett, bolondos hancurozásával annyira megkedgítette Borka néni, hogy már-már feledve volt az előbbi lőtásfutás.

Távol áll Mirát emberi tulajdonságokkal megvádolni, de volt abban némi ehhez hasonló ravaszkodás, ahogy hátulsó lábára állva, egyik fülét lecsapta: egyetlen mesterfogásával így kedveskedett. Öreg gazdasszonya ennyi jóakaratu bűnbánat láttára teljesen megenyhült. Még morgott magában olyasfélét:

— Hogy az Isten akárhova tegye az ilyen gondatlan népséget, miért nem vigyáz jobban a kótlórára, — de ez már nem Mirának szólt s a legközelebbi kiruccanásig szent volt a béke.

Hammer ur pályafutása úgy indult, mint a legtöbb olyan emberé, aki az élettől nem vár sokat s éppen azért nem éri nagyobb csalódást. Végigküzdötte a világháborút s mikor mint főhadnagy leszerelt, merev térdén kívül más nem igen emlékeztette a vérzivataros időkre, mert ő maga háborus élményeiről csak ritkán beszélt.

Idővel a városházán kapott alkalmazást, ahol nyugodt egykedvűséggel vállalta a hiva-

talnok ember közkatona életét. Följebbvalói is jól jártak vele, mert pontos, rendszerető munkaerőnek bizonyult, akiről akár példát vehettek volna a többiek. Olyan szabályos sorrendben rakta egymás mellé a tollat, ceruzát és radirgumit, ahogy azt csak a születtelet rendes vagy olyan emberek teszik, — akikben a magányosan eltöltött évek, gépiessé teszik a megszokott, mindennapos mozdulatokat.

Baráti körben sokszor ugrották a nősilésel, de ő csak rejtlemesen mosolygott olyan valaki titokzatosságával, — aki a következő pillanatban nagy meglepetésre készült. Pedig valójában eszeágában sem volt megnősülni. Volt ugyan idő, mikor komolyan foglalkozott a házasság gondolatával, de aztán, hogy fölfedezte Borkát, akit még otthoni gyerekkorából ismert és szülei vagyonából házat épített, — végképpen fölhagyott ezzel a tervvel.

Meg volt a maga kényelme, de azért nehéz lett volna eldönteni, hogy csak éppen ezt a kényelmét félti a házasságtól. Hammer ur e tekintetben egy fejhosszal mindig egy kissé lemaradt s így nem egészen a lányos mamák ügyességén mulott, — hogy hymen rózsaláncának megtört a varázsa.

Lassanként megszokták úgy venni, mint aki már minden számitáson kívül esik s mióta az egyik ismerős család kisgyereke Gyuszi helyett Gyufinak találta kiejteni a nevét, — Gyufi bácsinak emlegették már a felnöttek is.

(Folytatás az 1. oldalról.)

körülmények között hozták meg, hogy esténként bizony éhesen fektüdtek le. A husz év alatt elnyomott magyar lélek levettét magáról minden gátlást, megindult a félelem nélküli magyar megnyilatkozás.

Nyíltan kezdtünk beszélni mindarról, amit eddig csak suttogva mondtunk, mert láttuk, hogy minden szavunk fejjegyzésre kerül. Minden vendéglői kályha mögött epikói figyelmű a beszélőnk, még a legártatlanabb politikai eszmecserét is.

A többiről most nem beszélünk, de jegyezzük fel, mint egy történelmi epizódot, hogy a kakastollások megjelenése milyen hatást keltett. Mondjuk meg őszintén, hogy amikor a magyar csendőrség itt megjelent, a főtéren levő nép megbontva a fegyelmet, szétszaladt a kakastollások üdvözlésére.

A magyar csendőrség igazi barátja lesz a magyar népek és nem az ellensége! Tapasztalt, kiváló ember a parancsnoka, aki a magyar népi érzéstől áthatott és demokratikusan gondolkozó férfiú.

A Rákóczi hangjainál vonult be a főcsapat Léva főterére, ahol hejdan a Nagyságos Fejedelem kurucainak paripái ficánkoltak. Valóságos diadalut volt ez a bevonulás, a magyar testvéri szeretet őszinte megnyilvánulási közepette.

A katonaság diszmenetben vonult el Makay tábornok előtt, a közönség állandó éjenzése között.

Mintegy huszezer ember várta a magyarok bevonulását a feldiszlített ablakokban és háztetőkből. A honvéd zenekar a Rákóczi indulót játszotta. Majd a Budapestről hozott felvidéki zászló megkoszorúzása után dr. Boleman Jánosné mondotta el beszédét:

Méltóságos Tábornok Ur!

Vitéz Magyar Katonák!

Megrendült lélekkel üdvözlöm e magas szent jelvényt, e husz évig álmódó és végre hazatért drága zászlót Dobó István városá-

ban. Köszöntlek Titeket, aranyos magyar honvédek ez új honfoglalás fenséges ünnepén. A magyarok Istene, aki visszavezényelt, áldjon meg Titeket, 22-es honvédek. — Mi mindig tudjuk, hogy hazajön egy napon ez a zászló és hogy lesz még egyszer nekünk virágos ünnepünk! Köszönöm az én Istenemnek ezt a nagy kegyet, hogy e felejthetetlen nap örök emlékéül zászlótokra, a mi zászlónkra e koszorút felkötöhetem és ezen a jögn, valamint a soha meg nem alkuvó történelmi magyar érzés és fanatikus honszeretet jogán szeretnék még néhány üdvözlő szót szólni hozzátok a magam és sokezer magyar anyatársam nevében.

Rajzokat keresztül — felszabadító magyar testvéreim, szavaim az egész magyar hazához szólanak, amikor tuláradó szízzel köszöntelek benneteket. Boldogság honol a mi szíveinkben és boldog öröm ragyog felénk a Ti orcsaitokról, hisz egymás után tűzhetitek koszoruba a husz év óta kegyetlenül megcsontított magyar felvidékek legszebb gyöngyszemeit. Megtért Kassa a Nagyságos Fejedelem sírjával, megháptátok Komáromot, Klapka és Jókai városát, Tietek újra Rimaszombat Tompa Mihály emlékével. Munkács Zrínyi Ilona legendás várával — és Tietek lett a mai nappal Léva, Dobó István, Koháry és Vak Bottyán sok vihart megélt, patinás multu városa. — Tietek az öreg Duna, az Ipoly, a Gram és a Vág. Tietek Tokaj aranycsillogásu nedője, az aggteleki barlang ezer csodája és Tietek újra Krasznahorka az ő büszke várával. De a legszebb ajándékot mégis mi adjuk néktek, mi, az erős hitű és utolsó csöpp vérünkig reménykedő szívű magyar anyák. Mi hozzuk néktek büszke, felemelt fővel a legillatosabb bokrotát: az ifjúságot, ezt a nehéz kisebbségi iskolát kijárt magyar fiatalságot, amelyet keménnyé és egységessé kovcsolt a súlyos haz esztendő. Az ő lelkük kohójában mi szítottuk, mi, magyar anyák a tüzet és ennél a szent tűznél acélos erejű, forró lüktetésű magyar szíveket edzettünk. Ezt a sok ezer lobogó piros, ifju magyar szívet hozzuk mi

néktek, magyar anyák Fogadjátok őket féltő szeretettel és oltsátok be az ő életet és friss, új áramlásokat adó zaenge ágáikat a magyar haza szent, öreg törzsébe. Mi teljesítettük a néma parancsot, elvégeztük a nagy feladatot és alázattal, de bátran várjuk a magyar haza ítéletét. Isten végtelen kegyelméből megterünk újra a régi szízzel oda, ahonnan husz év előtt letéptek. De nem jövünk egyedül, magunkkal hozzuk a jövőt, az ígéréte, a mi életünk folytatását, magunkkal hozzuk azokat, akik ma már ép ugy tudják, mint mi, hogy a nagy világon e kívül nincsen számunkra hely!

Majd

dr. Gürtler Dénes

volt tartománygyűlési képviselő mondott mély hatású és lendületes beszédet, amelyben a magyar párt vezéreinek áldozatos munkásságát méltatta és a párt tagjainak nagy lelkesedését dicsérte meg. Jarova és Eszterházy tevékenységének méltatását a közönség nagy tetszéssel fogadta.

A nagy lelkesedéssel fogadott nagyobb beszéd után

baró Majthényi László,

a lévai Magyar Nemzeti Tanács elnöke mondta el következő mélyhatású beszédét:

Méltóságos Vitéz Tábornok Ur! Vitéz Magyar Honvédek!

Felszabadult Magyar Testvéreim!

Örömtől tuláradó szízzel, hátaltelt lélekkel, igaz testvéri magyar szeretettel üdvözlöm a lévai városi és a lévai és szelzi járási nemzeti tanácsok nevében a mi dicső felszabadító honvédseregünket és annak parancsnokát vitéz Makay Józsefet.

A husz évés rabság megszűntének örömteljes pillanatában legelőször is hálás hódoló tisztelettel kell megemlékeznünk a legelső magyar emberről az immár mgnagyobodott Magyarország kormányzójáról Főméltóságú vitéz nagybányai Horthy Miklósról, akinek bölcs országlása tette lehetővé, hogy a trianoni bilincs 20 keserves év multán lehullott csuklóinkról és elindulhatott a magyar

Ezzel magyarázható, hogy Gyufi bácsi, azaz Hammer ur jóval túl volt a gyenyven, igazság szerint közelebb állt már az ötvenhez s még mindig legénykedett. Megtörtént néha, bár semmi sem hiányzott, még sem találta otthon a helyét. Ilyenkor fogta a botját és órákosszát sétált, anélkül hogy ennek az időnként jelentkező ideges lelkiállapotnak okát valamiképpen megoldani igyekezett volna. Máskor Mirával játszott s ha ez néha visszaélt a bizalommal s minden előzetes engedelem nélkül az ölében helyezkedett el, egészen különös, — majdnem meghatott érzéssel simogatta a ragaszkodó, hűséges, kis állatot. Olyanformán, mint azt a legtöbb férfi az ő korában a saját gyerekével teszi, azzal a különbséggel, hogy a dolog pedagógiai részét illetőleg, Mirának csak ritkán jutott büntetés.

Már ugy látszott, Gyufi bácsi menthetetlenül az agglégénység csábító berkeibe téved, — mikor egy tavaszi reggel hivatalba menet egészen jelentéktelen valami útjába állt. Azt mondják, a rendes ember a szalmaszába is megbotlik, hát hogyné még inkább egy virágszába, ami százsorszép alakjában ott szerénykedett Gyufi bácsi lába előtt. Olyan friss, úde, szinte még harmatos volt, annyira magát kellett, hogy minden habozás nélkül menten a gomblyukába tűzte . . .

Nem is tulajdonított volna az egésznek nagyobb jelentőséget, ha ez másnap, harmad-

nap és a következő napokon nem ismétlődik. Eleinte Borka nére gyanakodott; nehéz az ilyen öreg cseléd eszejárásában eligazodni, ki tudja milyen célból hullatja virágját az idő vén fája . . .

— Már, hogy én szórom el a virágot, — méltatlankodott Borka, — illet gondol felőlem a nagyságos ur! — Hát lopom én a pénzt! . . .

Gyufi bácsi nem volt barátja a női könnyeknek, így minden további okoskodás nélkül igazat adott neki.

— De hát, hogy kerül ide minden nap az az egy szál virág! — Annyira elfoglalta ez a gondolat, hogy érdeklődési köre ez időben ennél nem terjedt tovább. Másfélőben könnyen észrevehette volna, hogy Mira mennyire megváltozott. Néha hosszu időre behúzódott a vackába, mintha valami büntudat sulya alatt nem mert volna előkerülni, ha meg rájött a bolondja, ugrált, csaholt, hogy Borka néni türelme határán már nemcsak emlegette, de olykor alkalmazta is a fenytéket.

Gyufi bácsi naponként friss virággal a gomblyukában jelent meg a hivatalban; ugy látszott a rejtélyű örök titok maradt. Barátai nem minden guny nélkül bizonyos másodvirágzásféléte emlegettek, de ez a szóbeszéd csak arra volt jó, hogy annál türelmetlenebb kíváncsisággal várja a másnapot.

Régi igazság, sorsdöntő pillanatoknak csak akkor vagyunk tádatában, ha nem a véletlen

keveri a kártyát, — és mikor nem az? — Legtöbbször melyen beágyazza az emlékezés fénye világít rá olyan percekre, amikor talán tehettünk és mégsem tettünk másképp . . .

Gyufi bácsi még egyelőre a saját földi szemével látott és pedig nagyon érdekes valamint, amittől egyszerűen olyan jó kedve kerekedett, hogy a nagy nevetésre hirtelen előkerült Borka azt se tudta hová legyen a csodálkozás miatt.

— Oda nézzén! — Mutatott a kerítésre, ahol két meglazult léc között Mira éppen nagy igyekezettel tolatott előre, nyakában egy szép, mosolygó árvácskával . . .

— Mondd csak, — kérdezte Gyufi bácsi, mikor mint két hónapos házások kiint üldögéltek a verandán s ez alatt letárgyaltak mindent, ami ez időben fiatal házások közt szóhajóhet, — hogy jutottál arra a gondolatra, hogy Mirát válasszad szerelmi postásnak? A fiatal asszony nem felelt mindjárt, szemé önkénytelenül is Mirát kereste.

— Azért, — mosolygott és hangjában sok szeretettel, — ami most egy kicsit Mirának is szót, folytatta, — ő mutatta meg nekem először a hozzád vezető utat. Derék Cézárunk és az ő jóvoltából már akkor ismertelek, mikor te még azt se tudtad, létezem-e a világon, csak a virágotom vártad minden nap . . .

Megint a kutyára nézett, az majdnem megértően pislogva ugy helyezkedett, hogy a két, kis, kövér Mirának annál hozzáférhetőbb tegye a legedesebb kutyatejcskét . . .

nemzet az új Nagymagyarország felépítésének diadalmas útján. Igaz hálaival és köszönettel tartozunk Nagyméltóságú vitéz Imrédy Béla miniszterelnök urnak, nagyméltóságú Kánya Kálmán külügyminiszter és gróf Teleky Pál kultuszminiszter urnak. Az ő kiváló politikai és diplomáciai munkájuknak köszönhetjük elsősorban, hogy újra, mint szabad emberek lehetünk tagjai az egy és oszthatatlan Magyar Nemzetnek. De éppúgy őszinte hálaikat kell kifejeznünk annak a három nagy nemzetnek és vezetőinek, amelyeknek erélyes támogatása lehetővé tette, hogy egymillió idegen elnyomás alatt élő magyar újra egyesülhetett édes szülőhazájával. Hála és köszönet illeti a letiport Magyarország legrégebb barátját, a magyar feltámadás legnagyobb támogatóját az Olasz birodalmat és annak vezérét a duce-t Benito Mussolinót, az újjászületett és megnagyobbodott Német birodalmat és annak fejét Hitler Adolf vezért és kancellárt, továbbá az ősi testvért és barátot Lengyelországot és annak vezető államférfiát.

De ha köszönetet kell mondanunk az Anyország és barátaink támogatásáért, — nem szabad megfeledkeznünk vezéreinkről és bajtársainkról sem, akik az üldözöttségek nehéz éveiben első perctől utolsó percig vezettek, irányítottak, biztattak, vigasztaltak bennünket és akik szuronyok és terror ellenére is, biztosan és szilárdan vezették az elszakított magyarságot a szebb és jobb jövő felé, amelyet most végre sikerült elérnünk. Elsősorban köszönjük ezt az E. M. P. nagyszerű, kiváló vezérének: Jaross Andornak, továbbá a régi vezérnek, Szüllő Gezának és Esterházy János ügyvezető elnökünknek, — de köszönettel tartozunk valamennyi szenátorunknak, országos és tartományi képviselőnknek, valamennyi pártvezetőnknek és utójára, de nem utolsó sorban azoknak a bátor közkatonáknak, akik mindezzel és mindenkor vezérek hívó szavára csatasorba álltak a nagyobb és szebb Magyar Hazáért.

De a hála érzésén kívül más érzésnek is el kell tölteni szívünket. És ez az a szent, szilárd akarat, hogy méltóak akarunk lenni a régi szent hazához, melyhez most annyi szenvedés után visszakerültünk. Az öröm perceiben nem akarom a régi sebeket feltépni. Nem akarom mindazt részletesen emlékeztetünkbe idézni, amin ez a nép, a Garamvölgy derék magyar népe 20 nehéz esztendő alatt — még az utolsó napokban is, hiszen csak 3 napja 4 hős halottja volt a garammenti népnek — keresztülment. A kenyértelem és földönfutóvá tett munkás, a cseh gyárak által tönkretett iparos, az igazságtalan földreformtól kiájtott és kismimizett magyar földműves, az idegen iskolát járt — de állás nélkül tengődő intellektuális, a galád metyezések kísértéseinek kitett ifjuság küzdelmeit és szenvedéseit nem akarom hosszan ecsetelni. — Csak annyit mondok: sokat szenvedtünk az elmúlt 20 év alatt attól a szívünkben gyűlült idegen uralomtól, amely a huszita zsobrákokon, a Caffafakon, Kolonicson, Bach korszakon keresztül Lenin és Stalin bolzseviszta terrorjág minden valaha is létezett elnyomó rendszert egyesített magában, — mindezt Benes ur áldemokráciájának undorító, álszenteskedő jel-szavai alatt.

De a Magyar Nemzet ősi élettereje olyan mint a vas. Minél erősebben érik a pörölycsapások, annál szilárdabbá válik. A garamvölgyi magyarság vasakarata, az ellenség pörölyütései alatt csak keményebbé kovácsolt össze. A szenvedések, a könnyek és véres verejték árja pedig a vasat rugalmas még keményebb acéllá edzette, amelyen nem

fogott sem az erőszak ereje, sem az ármány maró rozsdája. A közös balsors összekovácsolta a Magyar Nemzetet, az ezelőtt 3 évvel éppen itt Léván közöttünk elindult magyar-egység-mozgalom keretében. Ez a mi Léváról megindult magyar egységünk összeforrasztotta a magyar intellektuelt a magyar munkást a magyar gazdát és a magyar iparost egy olyan szilárd tömbbé, olyan tömbbé, ahova csak az árulók nem juthattak be, amely épp néhány hónap előtt szavazataival mutatta meg, hogy mindent elsöprően, feltartóztatlanul győzött a Magyar Egység szent eszméje, melynek akkor még csak szívünkben rejtett, de mindnyájunk által ismert jelszava volt: Vissza az Édesanyához, vissza Magyarországhoz!!! Hála Főméltóságú Kormányzó Urunknak, hála a magyar kormány bölcs politikájának és a nagy pártfogóink segítségének, ez a vágyunk, ez a harci célkitűzésünk beteljesedett. A szabadulás napja felvirradt reánk, újra azok vagyunk, akik szívünkben mindig voltunk, a magyar haza hű polgárai és ha kell, vitéz katonái.

Most, ebben az ünnepélyes pillanatban, szent fogadalmat teszünk, hogy nemcsak hű polgárok és bátor katonák leszünk, de mint az új végek őrszemei szenvedésekben, küzdelmekben megedzett rohamcsapatái, kérjük a helyet a legelső vonalban a még bekövetkező küzdelmek során. És ennek a további küzdelmeknek végső célja csak egy lehet: a maradéktalan nagy, egységes, erős és boldog szentistváni Magyarország.

Ezért fogunk küzdeni, Isten minket úgy segítse!!!

Ezután Konkoly-Thege Gyula államtitkár, a Felvidéki Egyesület elnöke mondott meghatározó beszédet. A magyar miniszterelnök üdvözlését és a Magyarországon élő, elszakadt felvidéki testvéreink meleg köszöntését tolmácsolta.

Végül a Lévai Dalárda Hockmann István karnagy vezetésével a magyar Hiszekegyet adta elő mély hatással.

Az örökké feledhetetlen ünnepély további részéről a következő számunkban adunk jelentést.

— A Léván állomásozó 1/1

dandár parancsnokság vitéz nagybaconi Nagy Vilmos altábornagy ur örméltósága, a budapesti 1. hadtest parancsnoka lévai fogadása alkalmából nagy tábori szentmisét rendez, a Kossuth Lajos téren, ma délelőtt 9 órakor.

— Ma hozzák az ipolysági ország-

zászlót. A lévai magyarság nagy örömmel értesült arról az elhatározásról, hogy az ipolysági magyar hölgyek Uhlárik Sándorné, szül. Frisch Mária lelkes kezdeményezésére országzászlót ajándékoznak Léva városának. A zászlót egy küldöttség gyalog hozza Ipolyságról Lévára s Ladány felől ma, vasárnap reggel nyolc órakor érkezik. A lévai magyarság az ipolysági magyarok szeretetének ezt a megnyilatkozását nagy lelkesedéssel köszönti.

Szépirodalmi művek

nagy választékban kaphatók:

NYITRAI ÉS TÁRSA

könyvesboltjában — Léván:

Bibó Lajos: A gyerek	kötve	25.40
Harsányi: Zúgó Márton	kötve	31.20
Harsányi: Sacra Gorona	kötve	30.—
Cronin: Réztábla a kapu alatt	kötve	43.—
Karinthy: Tanár úr kérem	fűzve	13.—
Delmont: Örök rabságban	kötve	23.60
Kós Károly: Országépítő	kötve	31.20
Földi Mihály: A miniszter	kötve	23.40
Sinclair Lewis: A tékozló szülők	kötve	23.40
Sinclair Lewis: Dollár cápák	fűzve	24.70
Szűcsné Lengyel Margit:		
Fogolytábor békében	kötve	37.70
Móricz: Mig új a szerelem	kötve	35.10
Kádár Lajos: Tyukász Péter	fűzve	26.40
Roger Martin Du Gard: Vén Európa	kötve	28.60
Gróf Apponyi Albert:		
Élmények és emlékek	kötve	36.—
Ernst Sommer: Kelt Granadában 1924	kötve	31.20

— **Frontharcosok!** Vasárnap délután fél 3 órakor gyülekezés a Kath. Kőr előtt, ahonnan a Főterre vonulnak a hőmezővásárhelyi, esztergomi és sárbogárdi frontharcos századokkal zenekísérettel, ahol disztáborozást tartanak. Utána a hősök sírjait koszorúzzák meg. Az ünnepség kezdete pontosan délután 3 óra.

— **Pénzbevéltás.** A Magyarországhoz visszatartott területeken forgalomban levő, koronára szóló bankjegyeket, államjegyeket és érmekeket a Magyar Nemzeti Bank a pengő-érték fizetési eszközeire fogja átváltani. A Bank 100 koronaért 1828 pengőt fizet ki, ami 100 pengőnkint 700 koronának felel meg. A Magyar Nemzeti Bank az összes bankjegyeknek, továbbá a 100, az 50 és a 20 koronás államjegyeknek az átváltását azonnal megkezdi; a bankjegyeket és a felsorolt államjegyeket a Bank az 1938 évi november hó 19. napjáig bezárólag fogadja el átváltás végett a helybeli bankokban. Mindenkinél érdeke, hogy bankjegyeit és államjegyeit mielőbb átváltassa, mert a koronára szóló bankjegyek, továbbá a 100, az 50 és a 20 koronás államjegyek 1938. évi november hó 19. napján és ezt követően többi nem törvényes fizetési eszközök; azokkal fizetni vagy azokat fizetésül elfogadni tilos. A 10 koronás államjegyek és az érmeke átváltását a Magyar Nemzeti Bank később fogja megkezdeni, azokat fizetésül mindenki köteles elfogadni. A visszatartott területekre koronára szóló bankjegyet, államjegyet és érmet behozni tilos.

— **KÖNYVTÁRI ÜZENET.** A nemzeti felszabadulásunkkal együttjáró új könyvtári élet november 15-én indul meg. Könyvtársi napok a régiók: kedd délelőtt 10–12 és péntek d. u. 4–félhét órák között. Az év hátralevő tartamára további beiratkozások is fogadomunk. Tagdíj 4 korona, illetve 60 Pengőfillér az először beiratkozó új tagok a nyomtatott Címjegyzékért 6 koronát, illetve 90 Pengőfillért fizetnek. A könyvköcsönzés ideje két hét. További hetekért 8–8 Pengőfillér jár a könyvtárnak. Minden egyéb tudnivalóról a Címjegyzékben közzétartandó Szabályzat tájékoztat. Itt különösen könyveink gondozására kérjük a tagokat, nevezetesen a könyvek csomagolt el- és visszahozására. — A nemzeti érzés és gondolat egyik alaptámasza a jó könyv. Ezeket vegyük és vigyük magunk és gyermekeink kezébe! — Könyvtártaács.

Rossz fogait a legjobban és legolcsóbban kikezeli és rendbehozza **BODÁNSZKY IRÉN** vizsgázott fogtechnikus Levice, Főter.

Búcsúszó.

Mindazon jó barátaimtól és ismerőseimtől, akikről személyesen nem búcsúzhattam el, ezután búcsúzó és kívánok nekik az Égek Urától minden jót.

KROSLÁK, nyug. csend. főh.

Léváról való eltávozásom alkalmával nincs módomban mindenkitől személyesen elbúcsúzni; ezután búcsúzó el tehát Léva város és az egész lévai járás közönségétől.

Léva, 1938. november 8.

Dr. ZOŠTÁK ANDRÁS
közigazgatási főtanácsos.

Hirdetmény.

A m. kir. állami polgári iskola igazgatósága felszólítja az iskola összes osztályainak úgy a helybeli, mint a vidéki tanulóit, hogy f. hó 14-én hétfőn reggel 8 órakor kivétel nélkül jelenjenek meg az iskolában. Az esetleges betegek, vagy távollevők szülei, vagy megbízottaik útján képviseltesék magukat.

Léván, 1938. nov. 12.

Novotny József s. k.
megh. igazgató.

A mozgósítástól Léva felszabadulásáig

Szeptember 25-én, egy szombati reggel amidőn otthonunkból kijöttünk az utcára, megdöbbsent arccal fedeztük fel a hirdetési helyeken a mozgósítást váratalanul elrendelő hirdetményt. Megdöbbsent, komor arcú férfiak, sírószemű anyák és testvérek búcsuztak már az utra készen álló hadkötelesektől.

A határ közelsége miatt Léva a katonai felvonulási hely központjába esett, így városunkban soha sem látott nagy hadmozgalom képe bontakozott ki. Léva keskeny utcái az óriási forgalmat csak nagynehezen tudták lebonyolítani s azért számos szerencsétlenség is történt.

A mozgósítási hirdetmény megjelenését követő két nap múlva számos lévai magyar ember azonnali megjelenésre írásbeli időzést kapott a járási hivataltól. A beidézetteknek maga a járási főnök személyesen nyújtotta át a rendeletet, amelynek értelmében Léva város határárt elhagyniok nem szabad és naponta háromszor, reggel, déliben és este jelenkezniök kell a csendőrségnél.

Ezt az internálást a következőkre terjesztették ki: Dr. Kmoskó Béla, báró Majthényi László, Schubert Tódor, az Egyesült Magyar Párt országos végrehajtó bizottságának tagjai, Klain Ödön helyiszervezeti elnök, Nagy Gyula és Prachár István országos pártvezetőségi tagok, Koperniczy Kornél a Bars szerkesztője és a E. P. lévai szervezetének vezetőségi tagja, Horatsik Pál, a Bars kiadója, dr. Kersék János a E. P. lévai járási alelnöke, ifj. Gyapay Ede az ifjusági szakosztály vezetőségi tagja, dr. Perger Aladár, olévai pártvezetőségi tag, továbbá a lévai magyar társadalom tagjai sorából dr. Hubert Pál és dr. Vicsek Ferenc ügyvédek, Kleiszner Pál tanítóképzőintézet tanár, Tripiaka Gyula, Márkus Barna, Sebő Pál. A magyar ifjuság tagjai közül Boleman Iván, ifj. Offerman Gusztáv és Kopcsák György. A szudéta németek sorából Zollich János fogtechnikus, a német párt vezetőségi tagja.

A csendőrség ebben az időben őrizetbe vette Háromnyik János és Budaváry László párttitkárokat, akik ellen az E. P. proklamációjának terjesztése miatt vizsgálatot indított a párnapi fogvatartás után szabadon bocsátott, de a fentemlítettekkel együtt internálta őket.

Szeptember havában a gyűléseket betiltották, a sajtócenzura orgáit élte, a magyarság politikai megnyilatkozásait elnyomták. Egy szeptember közepi reggelen Léva egyes épületeinek falain: „Népszavazást követelünk!” szövegű feliratok jelentek meg. A csendőrség csakhamar felfedezte, a csehszlovák köztársaság huszvédes jubileumára készült színes plakátokkal fedte be, addig is, míg a magyar követelés jelét késekkel levakarták a falakról. A csendőri nyomozásnak nem sikerült megállapítani a falfestők személyét.

Köztudomású, hogy a csehszlovák köztársaságban egy csomó magyar dal és ének indexre volt helyezve, tilos volt az éneklésük. Ezek sorába tartozott legelsőhelyen is

nemzeti imádságunk, a Himnusz és Ósrégi, gyönyörű egyházi énekünk: Boldogasszony anyánk... Ezekért a magyar imádságokért már számos lévai férfi és nő szenvedett börtönbüntetést, mert többször elénekeltek a metetőben levő honvédeimék előtt minden-szentek ünnepén, amidőn megkoszorúzták a szabadságharc hőseinek emlékoszlopát.

Október 7-én a plebánia templomban tartott esti litánia végén hosszú idő múlva ismét felzengett a hívők ajkán a Boldogasszony anyánk lélekerősítő, bizakodó éneke és megtöltötte a lévai magyarok lelkét vágyakozó friss reménységgel... Ezt a reménységet csak fokozta az a szokatlan természeti tűnemény, amely október 7-én délután tört fel az égbolton, szivárvány képében, amelynek feltűnően uralkodó színei a piros, fehér, zöld voltak.

A lévai magyarok lelkereje ezekben a napokban mindegyesében bontakozott ki, ennek következménye volt, hogy október 11-én az esti litánia végén már a Himnusz énekelte a közönség s így ment ez több esti litánián keresztül. A csendőrség erre berendelte Heckmann István karnagyot és kijelentették előtte, hogyha a tempomban meg-egyszer énekelni fogják a Himnusz, akkor letartóztatják és a besztercebányai hadbíró-ság fogházába kísérik. Heckmann kijelentette, hogy ő nem tehet a Himnusz éneklésről, mire egy csendőr jelentkezett, aki azt mondta, hogy a karnagy a Himnusz az orgonán játszotta. A Himnusz a litániakon azért tovább is felzengett egész héten.

A csendőrség beszügő révén természetesen értesült arról, azért felkészülve várta a legközelebbi vasárnapot, október 16-át, amidőn a nagymise végével ismét énekeltek a Himnusz. Erre feltűzött szuronyu, fegyveres csendőrség nyomult be a templomba és mintegy husz magyart összefogott és a rendőrségre kísért. A menetet nagy tömeg kísérte. Voltak az elfogottak között olyanok is, akik a Himnuszot még a csendőrök szuronyai között is tovább énekeltek.

A városháza előtt a tömeg a letartóztatott magyarok szabadon bocsátását követelte hangosan, mire Gritz Károly járási hivatali tisztviselő a csendőröket lövése szóította fel, de azok ugylátszik okosabbak voltak és nem löttek.

A Himnuszéneklőket ezután a járási hivatali fogházban helyezték el. Jaross Andor és gróf Esterházy János, pártvezérek a belügyminiszternél intervenáltak hétfőn, mire másnap este a letartóztatott magyarokat szabadlábra helyezték.

Október 17-én Léván is elrendelték a stáriumot és a kiadott záróra megszigorítások nagyon megkötötték a lévai közönség nyilvános társadalmi életét, valamint az esti egyesületi társasáletet is. Az utcákon erős csendőri, táborig csendőri és katonai járőrök cirkáltak állandóan és az utolsó percig lehetetlenné tették, hogy a lévai magyarság előkészületeket tegyen a bevonuló magyar kir. honvédség méltó fogadására.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése.

Születések: Klimó Ferdinánd és Zsitnyanský Margit, leánya: Valeria. Fiacsan Milán és Reháková Mária Antal Milan, Szolgai László Miskei Janka Miklós, László.

Házasság: Javurek Bohumir r. k. Adler Mária r. k.

Halálozás: Fiacsan Antal Milán 2 napos Mészáros József 44 éves.

Tudja-e mi a

„Magyar a magyarért”

akció?

Emlékezzünk mártirjainkról

JAROSS FERENC

1919 szept. 3-án iróasztala mellett egy névtelen magyar fegyverét maga felé fordította. Élni csak szabad hazában akart. Napokkal-hetekkel azelőtt suttogva járt házról házra, hogy felvilágosít bennünket a népszámlálás napjaiban. Ne féld megad magyaroknak vallani. Ne tagadd meg apáid nyelvét. A magyarok Istene nem hagy el bennünket. Így biztatótt. A haza hálás lesz. És most mi röjjük le hálánkat Neked, Jaross Ferenc, aki nem maradhat névtelen magyarnak.

Jaross Ferenc, öreg igazgató urunk, felszabadultunk. Magyarok vagyunk, visszaterünk édesanyánkhöz, magyar hazánkhöz; ha rántkintesz a magasból, lásd meg a mi nagy örömtünket. Léva városa, Bars vármegye, a Felvidék örömtünnetet ül. Ez az örömtünnet nem maradhat el úgy, hogy Rólad meg ne emlékezzünk.

Ki volt Jaross Ferenc? 42 éven keresztül a lévai róm. kath. elemi fiúiskola tanítója, nemzedékek nevelője, iparos és kereskedőtársadalmunk oktatója. Évtizedeken keresztül iskoláinknak igazgatója, a Barsvármegyei Tanítók Házának egyik alapítója. Ezen az uton akart a tanítóság szociális bajain segíteni és a tanítók gyermekeinek hazafias nevelését előmozdítani. Több mint harminc évig a Lévai László jegyzője és könyvtárosa volt. Ebben a munkakörben örökölte meg a Kaszinó történetét is szép monografiájában „Bars“-unknak főmunkatársa. Itt jelentek meg kedves, humoros cikkei mindannyiunk okulására. Tanítani, a tudásvágyat a lelkekbe, fiatalokéba és öregekébe egyaránt beolítani — ez volt a fő irányelve. Izzó és önzetlen hazafiaságát legjobban jellemzi az, hogy egyetlen fiát arra biztatta, hogy önként jelentkezzen katonának. És jött az összeomlás. Ő is összeropant, a cseh megszállás buskomorrá tette. Házkutatások, fenyegetések özöne zúdult rá, mint közismert magyar érzesű emberre. Új életformába beilleszkedni nem akart és elment mártirjaink közé.

Öreg igazgató urunk, életed munkássága nem semmiült meg, itt állítottunk és most is itt állunk a vártán.

Fogadjuk, hogy a Te szellemedben neveletünk új magyar, dolgozni akaró, munkabíró iparos és kereskedőtársadalmat. Fogadjuk, hogy minden gondolatodat megvalósítjuk. Iskoláidnak gondját viseljük. Emlékedet megbecsüljük.

TULASSAY SÁNDOR.

— Zászlóajándékozás a rövidesen megnyíló piarista-gimnázium ifjúságának. Budapesti jelentés, hogy Dr Sebess Ferenchez, a magyar Kegyeztanítórend Főnökéhez a következő tartalmú levelet intézték: Méltóságos és Főtisztelendő Rendfőnök Úr! Mély tisztelettel hozzuk tudomására azon elhatározásunkat — mint a lévai piarista főgimnázium volt növendékei —, hogy a rövidesen Léván ismét megnyíló piarista főgimnázium ifjúságának egy zászlót ajánlunk fel. Kérjük a jó Istent, hogy mint a multban Léván, úgy a jövőben is a Rend sok jó magyar embert nevelhessen fel. — Budapest, 1938. év nov. hó 8. — Megkülönböztetett tisztelettel: Dr Tulassay József orvos, Tulassay László mérnök.

A hősök sírjai

Borús, hideg ősz volt, elszállott a madár, Elsárgult a levél, pusztá lett a határ; Elmúlt a csata-zaj: az óriás vihar, Melyben féltékenként küzdött a hős magyar. Tépett lobogóról lehulltak a gyöngyök, Feketére váltak a véres göröngyök. A szent erő felett a gyűlölet győzött S messze csata-mezőn elestek a hősök... Szétszórva a sírjuk, szétszórva pihennek. Elszállt a sóhajuk délnek meg keletnek, De éreztük sokszor, hogy közöttünk járnak, Valamit remélnek, valamire várnak. Mert nem halhattak meg, kik küzdöttek értünk: Életüket adták, hogy megmentsék éltünk. S ki másért küzd, annak nem lehet meghalni: Virradatra vártak a hősök sírjai.

Alkony szállt a Földre, megrengett a róna Nehez párak szálltak fel az Égig róla: Nyögések és jajszők, imádságunk-átunk, S szabadtás nem volt, az amire vártunk; Vártuk a megváltást, halál után éltet, Pokolból ki útát, a sötétség-veget... „Jöv-e még virradat? Jöv-e még valaha? Hosszú, fagyos télnek lesz-e még tavasza?“ Oh! hányszor kérdeztük, hányszor sóhajtottunk! Megfagyott a szívünk, megfagyott az ajkunk. Már-már eltemettük minden szent reményünk, Haldoklott a lelkünk, elalélt az éltünk. Csüggetegen, némán suttogtunk egymásnak: Hogy a hősi sírok virradatra várnak.

Kishitűek voltunk mi özők, mi gyávák! Bús keserveinkben lelkeink nem látták, Hogy önmegtágadás, csak a hosszú tőrés S csak szenvedés után jön megdicsőülés. Aki tud szeretni Istent és nemzetet, Mint ahogy ők tudtak, ők a hős szelleme, Aki tud áldozni élett, erőt, kincset, Aki nem hord lelkén súlyos rab-bilincset, Aki nem feledte az ösők sírjait, Duna-Tisza habját, az Alföld síkjait, Annak éjszakáin bús szellemelek jártak: A hősök sírjai virradatra vártak.

Lelkeinknek tűzön kellett általmenni, Könnyeket hullatni, fájdalomban égni, Virrasztani hosszú éjszakák óráit, Lázban emésztődni, vergődni sokáig, Fázva tusakodni, égni dideregve, Mintha a sötétben fény seholse lenne, Úgy járn az utat lehorgasztott fővel, Reménytelen küzdve és csalódni bőven... S mikor azt hittük, hogy szabadító nincsen, Nincsen remény, nincs hit és hogy vesszve minden, A kétségek között sötét rémek jártak: A hősök sírjai virradatra vártak.

S megvirradt... Ünnepe van: magyaroknak napja, Trianon széthullott erre a szent napra. Kínos fájdalmi a sok szenvedésnek Homlokunkra sötét barázdákat véstek, De elmúlt a rabság, elmúlt a hideg tél S hála zsolozsmánkat messze viszi a szél. Tudjuk már, hogy szívünk nem vértett hiába S kinyílt a Magyarhon kikelet virága. Minden hős halottal lehullott egy csillag, De sírjaik felett egy új világ csillog. Vége lett már egyszer a végtelen éjnek. Mint arany kalászkok, a vágayk megértek: A hősök sírjai virradatot értek.

Beszélhetek nekem sötét borulásról, Halál rémeiről, örökös romlásról! Ezer fergetege zugjón a pokolnak, Sötét borulása legyen a mennyboltnak, Örökös veszélye kínos rémületnek, Halála azoknak, kik meg se születtek, Jöjjen átok, csapás, rabigák bús sora: Élni fog a magyar s nem vesztet el soha! Mikor halált ordít a felbőszült horda, S szentségtörő keze a bitófát hordja, Mikor pallosával lesújtani akar, S titáni küzdésben él még a hős magyar, Kiáltások oda a Földnek, az Égnek: A hősök sírjai virradatot értek.

1938.

SZOBI ENDRE.

SZILÁNKOK

Nemcsak a szürke hétköznapoknak, hanem a mai komoly, sőt történelmi időknek is meg van a maga humora, amit néha a legkomorabb helyzetekben csíholnak ki az élet eseményei. Az írónak itt könnyű a helyzete, egyszerűen csak le kell írnia, minden formálás nélkül.

Kár lenne, ha elkallódnának a nagy történések forgatagában ezek az önkéntelenül felvillanó szellem-sztorpókár más csak azért is, mert fényt vetnek a lélek színére is, amelyből kiröppentek.

Tudvalevő, hogy templomi himnuszéneklés miatt a cseh csendőrség Klain Ödönnel, az egyesült magyar párt lévai szervezetének elnökével is megismertette az új járási székház dutyijának „zárt“ levegőjét. Itt történt, hogy az egyik csendőr azt kérdezte Klain Ödöntől, hogy miért nem énekelte a Himnuszot otthon, otthon szabad énekelni — vigasztalta a csendőr.

Mire Klain Ödön szokott megfontoltságával válaszolta:

— En a templomban otthon vagyok!

A csendőr nagyot nézett és elhallgatott.

A mintegy husztagból álló templomi himnuszénekesek egyetlen női tagja Frankó Ica volt

Amig a férfienekesek viccekkel üzték el a cella unalmát, addig Frankó Ica, akit női mivoltára való tekintettel külön „kabinetben“ egymagában helyeztek el, a János vitéz slágereit énekelte rendületlenül, egész éjjel és egész nap. A János vitéz lévai szabadtéri előadásával szemben ez volt a János vitéz lévai zártéri előadása. Egyformán emlékezetes mind a kettő!

A „Dalárdát“ meglátogatta a járási hivatal fogdájában dr Kmoskó Béla, az egyesült magyar párt járási elnöke.

— Hat Ica, maga miért került ide? — kérdezte dr Kmoskó Béla, amidőn a csendőr kinyitotta a fogda ajtaját.

— Nem akartam oszolni — válaszolta Frankó Ica, a legnyugodtabb arccal.

Becsukódott az ajtó és utána ismét felhangzott a fogdában a János vitéz melódiája...

A lévai szőlőhegyen megérett a szőlő, szüretre készültek a szőlősgazdák. Kersék Jani barátom azt mondja egy délelőtt: Ma délután előkészítjük a hordókat a szüretre, gyere ki, megkóstoljuk, hogy milyen a tavalyi maradékbor.

Mind a ketten internáltak lévén, ebédután lejelentkeztünk a csendőrségnél. Amidőn átnyujtom a jelentkezési füzetemet, arra kértem a szolgálatos csendőrt, hogy az esti jelentkezést is igazolja most, mert egy kissé elmaradni szeretnénk a szőlőben.

— Hja, azt nem lehet — válaszolta a csendőr, majd mintegy mentegetőzve tette hozzá: Mi nem tehetünk róla, mi csak a kötelességünket teljesítjük...

— Igen — válaszolom — mindeki végezze a kötelességét. Pl. a tolvaj lopjon és a csendőr üldözze.

Hiszzen éppen az a baj, hogy nem a tolvajokat üldözik — szöjt bele ismert szelidségével dr Kersék János.

Kopa.

— **HATÁRKÖVEK.** Az államfordulat után óriási munkába került a csehszlovák köztársaság határainak pontos megállapítása. Ez a munka teljes tizenhat évig tartott. A csehszlovák határ a legutóbbi nemzetközi politikai események napjáig 4150 kilométer hosszúságot tett ki. Németországgal és Ausztriával 21329 kilométert tett ki a határ, ami az Ungvár—Páris légvonal távolságának felel meg. A csehszlovák—lengyel határ hossza 983,7, a csehszlovák—magyar határ 832 és a csehszlovák—román határ 200 kilométert tett ki. A csehszlovák államhatár megjelölésénél összesen 73281 határvonalat és határjelet

tűztek le. Csak a német határon 34.712, a lengyel határon 18.432, az osztrák határon 7144, a magyar határon 9529 s a román határon 3463 határvonalat s jelet állítottak fel. Eddig még nem sikerült pontosan megállapítani, hogy a határvonalakból és határjelekből mennyi került idegen kézbe, nevezetesen német, lengyel és magyar kézbe, csak annyit bizonyos, hogy a közmunkatügyi minisztériumnak ismét óriási munkát fog adni az új határ megjelölése és a határvonalak átültetése. A tizenhatévi határmegállapítási munka most néhány hét alatt tulajdonképpen teljesen megemésztült.

Tuka Béla perének lévai epizódja

Dr. Tuka Béla a Slovák egykori főzserkesztője politikai perét annakidején Léván nagy figyelemmel kísérte a közönség, annál is inkább, mert a Tuka-család lévai eredetű s a nagy per során magának Tuka Bélának az illetőségét is Léván állapították meg.

A Tuka-család háza ott állt a Daák Ferenc és a Kereszt utca sarkán és csak két év előtt bontották le, hogy a kis földszintes épület helyébe, modern emeletes házat építsenek. A Tuka-ház olyan egyszerű épület volt, mint általában a lévai iparosok családi házai szoktak lenni a régi Lévában, amidőn a sorozatos tűzvészek után negyvenezen újraépült a város. A Tuka-ház jellegzetessége abban volt, hogy a kulja a házat kerítő deszkapalánk alá volt építve, olyan formán, hogy fele az udvarra, fele pedig az utcára esett, így vizet a szomszédok is használhatták, anélkül, hogy be kellett volna menniük a Tuka-udvarra. Egyébként Tuka Bélának még ma is éneke Léván rokonai.

Tuka pere idején kutattak a fővádlott illetősége után. A vád mindhárom azt szerette volna bizonyítani, hogy Tuka Béla magyar állampolgár s mint ilyen pécsi illetőségű. Tuka Béla ugyanis a világháború előtt hét évig a pécsi egyetem tanára volt.

Tuka Béla illetőségi ügye Léva város közgyűlésén 1929. október 10-én került tárgyalás alá és igen érdekes mellézköngéje is volt.

Tuka Béla illetőségének megállapítását Selmechánya városa kérte. Koralewsky Rezső jegyzői főtítkári éppen olyan szentelven hangon olvasta fel Tuka személyi és családi adatait is, mint a többi szintelen, egyszerű emberét: Dr. Tuka Béla egyetemi tanár, született 1880-ban Piargon (Hegybanán). Pécs szabad királyi város hatóságának hivatalos átírata szerint 1907-től 1914-ig ott tartózkodott mint állami tisztviselő; adót nem fizetett, illetőségét nem nyert. Tuka Béla atya és öregatyja Léván született, itt lakott, illetőséget szerzett, tehát Dr. Tuka Béla illetőségét az 1886. évi 22. t. c. C. szaksza alapján megadni javasolom — fejezte be referációját a főjegyzői főtítkári. Az avatlatlan nem is gondolta volna, hogy egy nagy dráma egyik epizódja játszódik most le a lévai városháza tanácstermében.

De a csehszlovák köztársaság nagy politikai szinjátékának lévai epizódja a következő felszólalásokban már kifejeződéshez jutott. Ugyanis Bartys Viadimir cseh vasutas, aki a múlt héten könnyes szemekkel vett búcsút Lévától, mert életében soha sem lesz olyan jó dolga, mint itt volt, ahol egyidőben még a városbíró helyetteséig is feltolta őt a csehszlovák szociáldemokrata párt, mert igen öblös hangú és szenvedélyes embernek mutatkozott a gyűléseken, — az illetőség megadása ellen szólt fel. Bartys azt állította, hogy Tuka magyar állampolgár és pécsi illetőségű.

Koralewsky Rezső jegyzői főtítkári Bartysnak válaszulva kijelentette, hogy Tuka illetőségének elutasítása törvénytelen határozat lenne és ő kénytelen a törvénytelen határozat ellen vétőt mondani.

Miklóssy Béla szociáldemokrata városatyja bejelentette a közgyűlésnek, hogy ő Tuka Bélának első ágbeli unokatestje s mint rokoni tekintetben érdekelt félnek — kérdezi a közgyűlést — van-e joga hozzá szólni az ügyhöz?

A közgyűlés megállapította, hogy anyagi érdekeltég nem áll fenn, így Miklóssy Béla felszólalása nem összeférhettelen.

Miklóssy ezután felszólalásában rámutatott arra, hogy a közgyűlés eddig minden esetben, amidőn jogcímét talált az illetőség elismerésére, nem tagadta meg azt, azért lehetetlennek látja azt, hogy Tuka Béla illetőségét, akinek már az öregatyja is lévai volt, a közgyűlés elutasítsa és Tuka Béla lévai illetőségének elismerése mellett foglalt állást.

Az elnöklő városbíró ezután elrendelte a szavazást; a csehszlovák agrárpárt és a csehszlovák szociáldemokrata párt tagjai Tuka Béla illetőségének elutasítása mellett szavaztak, míg a többség Tuka lévai illetőségét elismerte, így a főjegyző vétőjára nem került sor.

Miklóssy Béla a szavazás után kijelentette, hogy a szociáldemokrata párt ezen állásfoglalásából levonja a konzekvenciákat.

Miklóssy Béla a közgyűlés után nyílt levelet intézett a csehszlovák szociáldemokrata párt vezetőségéhez, amelyben rámutatott arra, hogy a „nemzetköziség“ mindig védelmezője volt a politikai tekintetből üldözötteknek, míg a Tuka-esetben a magukat nemzetköziesnek valló emberek egy politikai tekintetből üldözött ember ellen fordultak, minden alap nélkül, mert hiszen a hatóság képviselője már előzetesen tudomásra hozta, hogy Tuka illetőségének elutasítására törvényes jogcím nincs.

— De — mondja tovább Miklóssy Béla nyilatkozata —, hogy is lehetett volna, mi kor Tukanak már a nagyapja több mint száz év előtt Léván élt, de nem csak itt élt, hanem a vérét is itt hullajtotta a szabadságharc alatt s golyóval a testében nyugszik a lévai temetőben.

— Ki hát az idevaló Uram?! — Kérdezi Miklóssy és mivel erre nem adnak feleletet, levonja a konzekvenciát és bejelenti a szociáldemokrata pártból való kilépését.

A csehszlovák köztársaság legnagyobb politikai perének lévai epizódja ezzel véget ért. Tuka Bélát a legelső szlovák kormány most rehabilitálta és a lapjelentések szerint az Európára szóló nagy politikai pernek újrafelvételét fogja elrendelni, hogy annak titkai napfényre kerüljenek.

Koperniczky Kornél.

— Mennyi katonát tudnak mozgósítani? Most jelent meg nemes Erdeő László m. kir. százados „Katonai Évkönyv“ című munkájának 1938. évi kötete. A nemcsak tökéletes, hanem teljesen hiteles adatár a földkerekség valamennyi államának hadseregét ismerteti. Az elismerten páratlan szakmunka nem szorul méltatásra, néhány kiragadott érdekesség adatát itt közöljük: Albánia hadserege 771 tiszt és 12 629 fő. Van királyi testőrzésből és 20 tankból álló harcokészcsapat, valamint 4 páncélos géppuskás motoroskatonák.

— Andorra parasztköztársaságot a spanyol polgárháború kitörésekor a franciák katonailag megszállták. A 6000 lélekszámú „ország“ védelmére egyébként 4 tisztből, 6 altisztből és 788 főnyi legénységből áll a „hadseregnek“ van egy darab középhalliberű ágyúja is. — Belga-Kongónak (lakosság száma közel 10 millió) 29 rádióadó állomása van. — Brazília hadtengerészete büszkélkedhet „a világ legöregebb csatahajójával“, az 1898-ban épült „Minas Geraes“ nevű páncélosal. — A brit államszövetség fegyveres erejének békeleltetésére 1,383 823 fő. A vazirisztáni hadjárat 1937-ben 1,200 000 fontsterlingbe került. Az ir szabadállam hadserege 22 500 fő, a rendőrség (ir nyelven: gárda sischana) létszáma 7454 fő. — Bugáriában a 20–50 éves férfiak évente 3 napot kötelesek a légi-és gázvédelmi berendezéseken dolgozni. A kötelező munkaszolgálatban minden 18 éves ifjú 6 hónapot köteles dolgozni, majd a 40. életévig évente 21 napi közmunkára hívják be. — Danzig szabadvárosnak nincs hadserege. — Dánia és Izland között 1918-ban kötött perzonális unió 1940-ban jár le. — Grönlandban nincs védőkezesítés. — Az Egyesült Államok háború esetén 4 millió katonát tudnak mozgósítani. — Finnország elsőnek szervezte meg a női honvédelmet katonai segédszolgálat céljaira. A nemzeti hősnő, Lotta Svärdtől elnevezett szervezetben 72 000 asszonyt és leányt képeztek ki. — Franciaország 23 milliárd frankot irányzott elő ezidén hadkiadásokra. (Ez az állami költségvetés 40 százaléka.) Létszám 1937-ben gyarmatokkal együtt 37 717 tiszt és 782 500 fő. — Haiti néger köztársaság hadserege 178 tiszt és 2402 fő. — Japán általános mozgósítás esetén 7 millió katonát állíthat fegyverbe. — Kostarika (Costa Rica) köztársaság hadserege egy század és egy úteg, 443 rendőr, 341 csendőr, 116 határőr, 279 pénzügyőr és 180 fegyverhász. — Lengyelország békeleltetésére 19 278 tiszt, 45 758 altiszt, 234 932 fő. Kiképzett tartalék kb. 3 600 000 fő. — Liechtenstein hercegségnek nincs hadserege. — Luxemburg nagyhercegség haderejének parancsnoka egy őrnagy, aki 5 tiszttel és 170 főnyi legénységet vezényel. — Monaco fejedelemség hadserege papíron 86 fő, de ezt a létszámot már 1438-ban takarékoskossági okokból leszállították. — Németország haderejének békeleltetésére 1 210 000 fő volt hozzávetőleges számítások szerint. Az átszervezés miatt a létszámról nincsenek pontos adatok. — Oroszország kilencmillió katonát tud fegyverbe állítani. — Törökország létszáma 1936-ban kb. 20 000 tiszt, 10 000 altiszt és 164 000 fő. — A Vatikánváros állam négy csapatosttal rendelkezik: 1. A nemesi testőrség, 1 parancsnok, tábornoki rangban, 3 főasznagy (tábornoki rang), 9 altiszt (ezredesek) és 60 testőr (főtisztek). 2. A avánci testőrség alabárdos gyalogszázada kb. 150 fő. 3. A palotaőrség parancsnoka egy ezredes, 20 tisztből és 320 főből áll. — 4. A pápai csendőrség létszáma 1 őrnagy, 1 hadnagy és 80 csendőr.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kö-
rünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Építőtelek a város közepén cca 500
□-öl jutányosan eladó.
Cím a kiadóban.

Eladó Ladányi utca 7. számú ház. Bő-
vebbet a kiadóban.

Eladók egyszerű ablakok, ajtók. Cím
a kiadóban.

Pékműhely üzlethelyiséggel, mely 45
éve áll fenn, azonnal
bérbeadó Léván. Özv. Melferber Mórné, Behm
utca 1.

Kiadó kétszobás lakás. Ujtelep, Ady u.
10. Érdeklődni 8. szám alatt. 1030

Butorozott szoba teljes ellátással két
diáklány, vagy diák ré-
szére kiadó tanítóképző és gimnázium köze-
lében. Kern Oszkárné, Zách u. 30. 1031

Azonnal beköltözhető családi ház ol-
csón eladó. Megbízott Dr.
Korpás László ügyvéd Léva. 1032

Polgári iskolát végzett fiu tanulónak
felvétetik Baroska Léva. 1033

Kiadó 2 szoba, konyha, speiz, verandá-
ból és gyümölcsöskertből álló
ház. Ujtelep VI. u. 23. Érdeklődni Zágó u. 33.
1034

Kiadó azonnal két szoba, veranda, kony-
ha, speiz, mosókonyha és mellék-
helyiségek. Honvéd u. 63. sz. 1035

Kasznárságban 4 szobás villa-
szép kerttel azon-
nal bérbeadó. Bővebbet Nyitrai könyvkeres-
kedésében. 1036

Mángorló utcában 34 számú ház 2
szoba, csukott verandával
fürdőszoba, mellékhelyiséggel, kerttel azonnal
kiadó. bővebbet Koháry utca 18. 1037

Tanuló felvétetik Jeszenszky vendéglő
1038

Szobából, konyhából, előszobából és
éléskamrából álló lakás
kerhasználatra kiadó. Dr. Steiner Oszkár
ügyvéd Léván. 1039

Kiadó szép butorozott szoba fürdőszoba
használattal. Ujtelep VIII. u. 12.
1041

Irodai szekrények, Wertheim pánccszek-
rény, irodai üvegfa, kályha stb.
eladó. Megtekinthető Klein szállítónál, Kálnai
utca 1042

Butorozott szoba teljes ellátással két
diáklány, négy diák ré-
szére kiadó. Kern Oszkárné, Zách u. 30.
1043

Lakásomat és műhelyemet „Agrasol“
háta mögé helyeztem át
Mángorló köz 15 szám alá. Takács, szoba-
festő és cimfestő. 1044

Kiadó különálló lakás szoba, konyha,
előszoba, speiz, fürdőszoba. Uj-
telep V-ik utca (Berhel). 1045

Kiadó két szobás lakás kácai villasoron.
Érdeklődni Belcsák sor 30. 1046

Modern kétszobás, komfortos, egyedül
álló ház kiadó. Esetleg azonnal
eladó. Érdeklődni: Mángorló köz 12.

AZ APOLLÓ HANGOS MOZGÓBAN ÚJ MŰSOR!

Használja ki az őszi ültetés előnyeit és
rendeljen **gyönyörű rózsáinkból!**

Nemes gyümölcsfák,
szőlőtövek és
gyökeres oltványok,
eperpalánták, stb.

nagy választékban:

Winter István

faiskolájában, Érsekujvár

Ár- és fajtajegyzék kívánatra ingyen!

Üzlet áthelyezés!

Építkezés tartamára fűszer, vas-
áru, radio, elektro, műszaki
üzletünket

a Bars megyei
Népbank előtt
felépített

ideiglenes helyiségbe

helyeztük át!

Hat évtized óta fennálló cégünk
további támogatását kérjük!

RADIO CENTRAL
KERN TESTVÉREK

Léva. Alapított 1881.

A Moldavia Generali

biztosító társaság közli tisztelt ügy-
feleivel, hogy a fennálló biztosítási

kötvényekért a Triesti által-
nos biztosító társaság
(Assicurazioni Generali)

budapesti igazgatóságával
együtt egyetemlegesen szavatol és
a biztosítottakkal szemben

kártérítési kötelezettsége
változatlanul fennáll.

BÓZSIK KÁROLY faszobrász

VÁLLAL: faragott butor darabokat
vagy teljes szoba berendezéseket, u. m.
ebédlő, szalon, uriszoba, valamint szob-
rok, reliefsképek, képrámák, stb. készí-
tést, bármilyen rajz vagy kép után,
jutányos árban!

Léva, Koháry utca 83. sz.

Első kézből vásárol

mindennemű órát- és ékszert

Steiner Testvérek-nél, Léva

Üzlet: Boleman patikával szemben.

• Saját üzemünk: Mártonffy u. 9.

Svájci órák nagybani behozatala!
Sajátkészítményű ékszerek !!!

Vadászati és halászati
cikkek nagy választékban!

LŐPOR ÉS ROBBANTÓSZER ÁRUDA!

Telefon 130

BAROSKA J., LÉVA